

POSUDEK OPONENTA HABILITAČNÍ PRÁCE

Masarykova univerzita

Uchazeč

Habilitační práce

Oponent

**Pracoviště oponenta,
instituce**

PhDr. Martin Bugala, Ph.D.

Human Performance for Special Operations Forces –
HP SOF Optimalizace výkonu operátorů speciálních sil

doc. Mgr. PhDr. Miroslav Sližik, Ph.D.

Fakulta telesnej výchovy, športu a zdravia, Univerzita
Mateja Bela v Banskej Bystrici

Autor PhDr. Martin Bugala, PhD. predložil v rámci jeho habilitačného konania vedeného na Fakulte sportovních studií Masarykovské univerzity v Brně monografii pod názvem „Optimalizace výkonu operátorů speciálních sil“ ako habilitačnú prácu, ktorej rozsah je 91 strán a ktorá bola vydaná v roku 2023 v Brně Masarykovskou univerzitou. I napriek tomu, že predložená monografia nemá charakter štandardnej výskumnej publikácie konštatujem, že po formálnej stránke spĺňa požiadavky kladené na habilitačné práce vo vednom odbore Kinantropológia. Publikácia okrem bohatých teoretických východísk z problematiky prípravy špeciálnych ozbrojených síl, prezentuje aj veľké množstvo autorom získaných empirických dát, ktoré majú v kontexte aktuálneho stavu poznania v rámci ozbrojených síl ČR originálny charakter. Názov monografie je zrozumiteľný a vecne vystihuje obsah publikácie, žiaľ jeho česká verzia nekorešponduje s anglickou mutáciou a taktiež, ak mal autor v úmysle „optimalizovať“ výkon operátorov SOF mohol svoj výskumný zámer uchopiť experimentálnym spôsobom, tak aby v praxi overil reálny vplyv a účinnosť ním koncipovaného modelového tréningového programu. Pozitívne hodnotím samotný výber a aktuálnosť riešenej problematiky a to najmä v kontexte reálnych hrozieb ozbrojených konfliktov prebiehajúcich v súčasnosti vo viacerých krajinách sveta, ale najmä v tesnej blízkosti našich východných hraníc. I napriek globálnym obranným mechanizmom severoatlantického paktu je problematika lokálneho zvyšovania efektivity individuálnej bojovej pripravenosti operátorov špeciálnych síl jednotlivých členských štátov NATO kľúčovou témou, ktorá si nepochybne vyžaduje veľkú pozornosť na všetkých úrovniach vedeckého poznania. Autor pri spracovaní teoretických východísk jeho habilitačnej práce použil 68 časovo aj vecne relevantných zdrojov. Autor v teoretických východiskách pomerne vyčerpávajúco opisuje vývoj a realizáciu programov na zvyšovanie „ľudského výkonu“ (HP) v ozbrojených silách USA a NATO, ďalej prezentuje faktory a zložky bojového výkonu operátorov SOF a následne v empirickej časti svojej práce prináša výsledky testovania operátorov SOF ČR v rámci ich výberového konania. Vyústením teoretickej a empirickej časti je kapitola venovaná plánovaniu procesov a periodizácii bojovej prípravy operátorov SOF, kde v závere tejto časti autor prezentuje aj modelový koncept prípravy príslušníkov SOF cielene zameraný na konkrétnu operáciu, ktorý v kontexte aktuálnych potrieb výcvikovej praxe hodnotím veľmi pozitívne.

Za nedostatky predloženej publikácie považujem pomerne všeobecnú obsahovú koncepciu teoretických východísk, ktoré majú viac opisný faktografický charakter a ktoré len čiastočne vystihujú podstatu riešeného výskumného problému, ďalším negatívom práce je absencia abstraktu a kľúčových metodologických náležitostí ako napríklad: jasne formulovaný vedecký cieľ, vedecké hypotézy alebo výskumné otázky, či samotná charakteristika organizácie výskumu, postupnosť aplikácie testov etc., vďaka ktorým by autor zrozumiteľne definoval svoj výskumný zámer a komunikoval riešený výskumný problém. Z metodologického hľadiska

v práci taktiež absentuje logická argumentácia výberu použitých testov, niektoré charakteristiky ich aplikácie v špecifických podmienkach, ako aj podrobná vecná diskusia, kde by autor konfrontoval svoje zistenia s výsledkami iných výskumov z tejto oblasti, ktoré mali byť sumarizované a podrobnejšie analyzované v teoretickej časti. Avšak i napriek uvedeným metodologickým nedostatkom je originalita a potencionálny prínos prezentovaných dát nespochybniteľný a vnímam ho pozitívne. Za najprínosnejšie časti monografie považujem kapitolu venovanú testovaniu operátorov SOF str. 51 a kapitolu zameranú na plánovanie kondičnej prípravy SOF str. 69, ktoré v globálnom aspekte prinášajú cenné poznatky využiteľné v praxi. V obrázku 8 na str. 37 je uvedený príklad testovej batérie, z ktorého je zrejmé, že v testovaní operátorov SOF v zahraničí dominujú testy mentálnej výkonnosti oproti testom pohybových schopností (v pomere 7 ku 6 testom), preto je na mieste otázka, aké testy kognitívnych schopností autor vo svojom výskume použil a s akým výsledkom? Respektíve prečo autor nevenoval problematike mentálnej výkonnosti a úrovne exekutívnych funkcií operátorov SOF väčšiu pozornosť, keď ich aj v kontexte teoretických východísk považuje za kľúčové s logickým presahom do ostatných zložiek HP? V uvedenom kontexte by bolo vhodné viac špecifikovať výskumný zámer autora výlučne smerom ku sledovaným kondičným parametrom HP SOF. Z formálneho hľadiska sa v práci vyskytuje niekoľko nedostatkov napríklad v podobe nižšej prehľadnosti a zrozumiteľnosti niektorých použitých obrázkov, schém a tabuliek, kde často krát absentuje preklad uvádzaných pojmov do českého jazyka alebo jednotiek uvádzaných parametrov, pričom ich obsahová koncepcia je pre čitateľa na prvý pohľad menej zrozumiteľná. Globálne však hodnotím originalitu a potencionálny prínos získaných dát a formulovaných záverov pre prax veľmi pozitívne. Z predloženej monografie je zrejmý autorov zápal pre túto problematiku, ktorej sa dlhodobo venuje v rámci svojej vedecko-výskumnej a edukačnej praxe, čo považujem za jej najsilnejšiu stránku.

Konštatujem, že habilitačná práca Dr. Martina Bugalu „*Optimalizace výkonu operátorů speciálních sil*“ má podľa môjho názoru preukázateľný prínos pre rozvoj vedného odboru Kinantropológia, nakoľko prináša originálny komplexný súhrn poznatkov, ktoré v takomto rozsahu a zameraní ešte neboli z prostredia ozbrojených síl ČR doposiaľ publikované.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

1. Existujú vo vami aplikovaných testoch všeobecné normy používané v rámci ozbrojených síl ČR?
2. Skúmali ste napríklad súvislosti možného vplyvu fyzickej záťaže v kontexte spotreby kyslíka na parametre aktuálnej kognitívnej výkonnosti? Ak áno s akým výsledkom?
3. Aké sú špecifiká psychologické prípravy operátorov SOF v porovnaní s prípravou elitných športovcov?
4. Akú úlohu zohráva v príprave operátorov SOF tréning individuálnych bojových zručností z úpolov a akým spôsobom je monitorovaná ich úroveň?

Závěr

Habilitační práce PhDr. Martina Bugaly, Ph.D. “Human Performance for Special Operations Forces – HP SOF Optimalizace výkonu operátorů speciálních sil” **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Kinantropologie

V Banskej Bystrici

Dne 12.9.2024

.....
podpis